

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 5 juli 2022

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 54.154/II/PN

Betreft: ontwerp van koninklijk besluit houdende diverse bepalingen met betrekking tot de selectie van het rijkspersoneel en taalexamens

In zitting van 1 juli 2022 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, in verenigde afdelingen, uw vraag om advies van 6 mei 2022 over het ontwerp van koninklijk besluit houdende diverse bepalingen met betrekking tot de selectie van het rijkspersoneel en taalexamens.

1 Betrokken bepalingen

Artikel 8 van het ontwerp van koninklijk besluit stelt het volgende:

“Artikel 1 van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 februari 2017, wordt aangevuld met de bepalingen onder 6° en 7°, luidende:

6° “directeur-generaal”: de directeur-generaal van het directoraat-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning;

7° “directoraat-generaal”: het directoraat-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning.”

In de artikelen 9 tot en met 18 van het ontwerp worden de woorden “De Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid” vervangen door de woorden “De directeur-generaal”.

Artikel 10 van het ontwerp stelt dat in artikel 3, eerste lid, eerste zin, van de Nederlandstalige versie van het koninklijk besluit de woorden “of een door hem gecertificeerd personeelslid” worden ingevoegd tussen de woorden “zijn directoraat-generaal” en de woorden “kan zijn”.

Artikel 11 van het ontwerp stelt dat artikel 3, eerste lid, eerste zin, van de Franstalige versie van het koninklijk besluit wordt aangevuld met de woorden “ou un membre du personnel certifié par lui”.

Tot slot stelt artikel 19 van het ontwerp van koninklijk besluit het volgende:

“In artikel 20, § 1, van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 juli 2006, wordt het eerste lid vervangen als volgt:

“Art. 20. Kandidaten die hun taalproef wensen te annuleren, dienen dit ten minste één werkdag op voorhand te melden. Indien de kandidaat deze voorwaarden niet respecteert, wordt hij gedurende 3 maanden geweerd uit alle taalproeven die de federale overheid organiseert te rekenen vanaf de datum van de taalproef waarvoor hij afwezig was. In afwijking van het vorige lid wordt de kandidaat niet geweerd, indien hij binnen de vijf werkdagen bewijst dat zijn afwezigheid gerechtvaardigd is wegens één van de volgende redenen:

- 1° ziekte;
- 2° een familiaal noodgeval in de eerste of de tweede graad;
- 3° onmisbare aanwezigheid op het werk;
- 4° een onderbreking of vertraging van het openbaar vervoer.

De uitsluiting wordt aan de betrokkene betekend volgens de modaliteiten die de directeur-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning heeft bepaald in het huishoudelijk reglement”.

2 Motivering van deze wijzingen

“Het ontwerp van koninklijk besluit wijzigt het koninklijk besluit van 8 maart 2001 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966 met betrekking tot:

- de actualisering van het woordgebruik door een definitie van directeur-generaal en directoraat-generaal in te voegen. Deze termen vervangen telkens respectievelijk de woorden “de Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid” en “Selor” in de relevante artikelen;
- de actualisering van de commissies van de taalexamens door personeelsleden van een andere FOD de rol van voorzitter te kunnen laten opnemen voor zover zij door de directeur-generaal Rekrutering en Ontwikkeling gecertificeerd zijn. Een mogelijke toepassing van deze nieuwe regeling is het inzetten van tolken van de FOD Buitenlandse Zaken bij taalexamens in het kader van de selectie van diplomaat;
- de regeling voor afwezigheid bij taalexamens wordt gelijkgeschakeld met die bij selecties, met andere woorden: een niet geattesteerde afwezigheid leidt tot een uitsluiting van alle andere taalproeven voor een periode van 3 maanden. In tegenstelling tot selecties geldt een grotere bewijslast bij de onmisbare aanwezigheid op het werk als gerechtvaardigde afwezigheidsgrond, namelijk: de kandidaat dient hier een attest van zijn werkgever voor te leggen. De doelstelling is ook hier de responsabilisering van kandidaten.”

3 Advies

3.1 Actualisering van het woordgebruik

De VCT heeft hierover geen opmerkingen.

Zij verleent een gunstig advies voor de betrokken bepalingen van het ontwerp.

3.2 Actualisering van de commissies van taalexamens

Artikel 3, eerste lid, eerste zin, van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 stelt op dit moment het volgende:

“De commissies van de taalexamens zetelen onder het voorzitterschap van de directeur-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning of van zijn afgevaardigde, die alleen een personeelslid van zijn directoraat-generaal kan zijn.”

Na de wijziging door het ontwerp zou de zin als volgt veranderd worden:

“De commissies van de taalexamens zetelen onder het voorzitterschap van de directeur-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning of van zijn afgevaardigde, die alleen een personeelslid van zijn directoraat-generaal of een door hem gecertificeerd personeelslid kan zijn.”

De VCT merkt op dat door de gekozen bewoordingen het niet volledig duidelijk is dat het gaat over personeelsleden van een andere FOD.

3.3 Regeling voor afwezigheid

Artikel 20, § 1, van het koninklijk besluit van 8 maart 2001 stelt op dit moment het volgende:

“De kandidaat die afwezig is voor een taalproef zonder voorafgaand de Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid te hebben verwittigd en die binnen vijf werkdagen na de dag van het examen de reden van de afwezigheid niet heeft meegedeeld door middel van een gemotiveerde brief, attest of enig ander communicatiemiddel dat door de Afgevaardigd bestuurder van het Selectiebureau van de Federale Overheid is erkend, wordt uitgesloten van deelname aan elke taalproef die wordt georganiseerd binnen een termijn van één jaar te rekenen vanaf de datum van het proces-verbaal van het taalexamen waarvoor hij ingeschreven was.”

Het ontwerp heeft tot doel de regeling voor afwezigheid gelijk te schakelen met die van selecties. Hierdoor wordt de termijn waarin iemand wordt uitgesloten van deelname aan elke taalproef verkort tot drie maanden.

De VCT verleent een gunstig advies voor de betrokken bepalingen van het ontwerp.

De VCT wil in kader hiervan bijkomend opnieuw verwijzen naar haar opmerkingen in haar jaarverslag van 2021 over haar waarnemingen van de taalexamens georganiseerd door het directoraat-generaal Rekrutering en Ontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Beleid en Ondersteuning:

“Voor 2021 blijft de VCT op onverkorte wijze vaststellen dat er nog steeds een te grote tolerantie bestaat ten aanzien van de kandidaten die zich veel te laat lieten uitschrijven voor een taalexamen. In de praktijk gaf dit aanleiding tot onduidelijkheid en tijdverlies. De afgedrukte lijsten met de namen van de kandidaten en de taalexamens waarvoor deze ingeschreven waren, kwamen dan ook niet overeen met de realiteit. Soms kwamen kandidaten zelfs niet opdagen, waardoor de opgemaakte planning niet meer klopte. Dit bracht zowel voor de juryleden als voor de VCT-waarnemers tijdverlies met zich mee.

In dit verband verwijst de VCT naar het artikel 20 K.B. van het 8 maart 2001 (zie pagina 13) dat bepaalt dat een kandidaat wordt uitgesloten van de deelname aan elke taalproef die wordt georganiseerd gedurende een termijn van één jaar indien deze onwettig afwezig was op een taalproef van Selor. De VCT staat erop dat voormeld koninklijk besluit daadwerkelijk en in zijn integraliteit wordt geïmplementeerd.”